

“Estic cridat a ser un anticos”

Albert Boadella ha tornat, puntualment, als escenaris per presentar la seva darrera obra, *Yo tengo un tío en América*. Una visió corrosiva del Quinto Centenario que promet l'habitual polèmica que ell no promou –més aviat la premsa, segons el dramaturg– però a qui, sens dubte, complau.

És l'etern desconfiat –“per construir el Lliure, haurem d'agafar Maragall pel coll”– però deu ser per això, i unes quantes coses més, que aquest corredor de fons és també l'etern triomfador del teatre català. Ha tingut sempre públic. I, amb *Yo tengo un tío en América* pot recuperar intel·lectuals. Diuen –els crítics– que ha recuperat la capacitat crítica. Però el roldó no li agrada.

—A mi em sembla que sí, avui encara, Els Joglars estan vetats a Sevilla i pendents encara d'un procés a València no deu ser per fer humor blanc. El que és gros és que es puguin dir coses saltant-se els fets. Joglars ha intervingut políticament d'una manera molt decisiva en aquest país. Jo, quan em fan bones crítiques, sempre penso contra qui són.

—*¿I contra qui critica Sagarra?*

—Contra Flotats, per descomptat.

—*¿Hi ha un model Joglars?*

—En trenta anys ha significat l'única alternativa que s'ha mantingut viva des del moment que va existir aquest corrent. La demostració que es pot fer un teatre diferent des del punt de partida dramàtic. Nosaltres som els clàssics, els altres són neoclàssics. Creem la nostra pròpia obra i ens mantenim.

—*¿Que ara tornis a fer televisió, vol dir que no es pot viure del teatre?*

—En aquest país hi ha gent que viu, i molt bé, del teatre. Gent que fa de funcionària de les administracions. Però, per a mi, seria una coacció de la

“Les coses que m'han passat donen per unes memòries però no les escriuré”. JORDI MORERA

independència. Quan em dona la gana em col·loco sota el paraigua de l'Expo, però el proper espectacle serà a risc total dels Joglars. I quan va al nostre risc no tenim més remei que fer dues coses: passadissos oficials o buscar-nos la vida per una altra banda, i si fem coses per a televisió tenim ingressos suficients. Fem televisió per continuar fent teatre.

—*¿Seria tràgic que tanquessin l'Institut del Teatre?*

—Seria tràgic sobretot per a ells, perquè s'haurien de buscar la vida en alguna altra cosa. Ara, jo no crec que estigui malament, però més que una escola amb els elements estrictament tècnics, s'hauria de crear un clima d'apassionament. Si alguna crítica he de fer a l'Institut en el qual dono classes –perquè n'he estat durant anys professor– és que no té clima creatiu, és una cosa freda. Una mena d'Acadèmia

on s'hi va, una mica, com a traure's el permís de conduir.

—*¿A l'obsessió pujolista de confondre's amb el país no hi ha ajudat també la seva actitud?*

—Home, jo em sembla que ell és un producte molt català. Potser hi ha a Catalunya una dotzena de persones que no són com Pujol però tampoc gaires més. Són gent excepcional, anticossos.

—*¿Sis milions de Pujols?*

—Bé, cinc milions nous cinquanta mil.

—*¿I això és bo o dolent?*

—Home, Pujol deu ser molt bo. A tota aquesta gran majoria de Pujols, el país ja els deu agradar. Potser hi ha cinquanta mil persones que no ho troben tan divertit això.

—*¿Aquests, què han de fer: quedar-se i aguantar o emigrar?*

—Em sembla que han d'actuar d'anticossos, que també l'ecologia social és saludable.

Hi ha una sèrie de gent que estem cridats a fer d'anticossos. Les meves grans esquizofrènies nacionalistes parteixen del moment que descobreixo que a Catalunya hi ha tants milions de Pujols.

—*¿No s'ho pensava l'any 75?*

—Potser ingènuament creïem que Catalunya estava formada per tota una altra dinàmica diferent.

—*Per tant, ¿Hi havia una classe intel·lectual que no vivia al món real?*

—No es coneixia el país real perquè no s'havia pogut manifestar. Estàvem en una certa utopia. Els comunistes devien pensar que el país podia ser comunista i els socialistes el mateix. I al final es queda convergent. Però quan Catalunya actua com a paranoica profunda, amb raons, genera una força. I quan hi ha una persecució, és una força doble. La força dels cristians, que ja tenen dos mil anys. Però quan hi ha un recanvi, si no, es converteix la paranoica en una malaltia es perd tota aquesta força, que és el que ens ha passat.

—*¿Com és que no ha parlat mai sobre La Caixa a les seves obres?*

—Curiosament, vaig estar a punt de fer un espectacle sobre La Caixa de Pensions que es deia El Calaix. Teníem fet fins el cartell, però vaig veure que l'espectacle era molt tantat a Catalunya. Que s'havia de ser molt català per entendre La Caixa. I havíem de tenir una visió més internacional dels nostres espectacles. Per això vaig fer *Operació Ubú* amb el Lliure i no amb Els Joglars.

Tardor

NOVETATS en LLIBRES

edicions 62 s|a

ELS TRAMPOSOS

Jim Thompson

Seleccions de la Cua de Palla, 118.

160 pàgines

La novel·la que ha original la pel·lícula "The Grillers", protagonitzada per Anjelica Huston. Una de les obres més dures i suggeridores de Jim Thompson.

EDITORIAL
TRES I QUATRE

DEU DAUS

Agustí Pons. La Unitat, 142

Premi d'assaig Joan Fuster 1991

A mig camí entre el periodisme quotidià i l'erudició, *Deu daus* és el resultat d'un itinerari de l'autor per la vida i obra de deu personatges tan diversos com Jordi Pujol, Frederica Montseny o Maria Aurèlia Capmany.

Edicions Proa

L'ACÀCIA

Claude Simon

Premi Nobel de Literatura 1985

Traducció de Xavier Lloveras

A Tot Vent, 295

Concebuda com una successió de quadres palpitals, aquesta novel·la ens fa reviure intensament els esdeveniments que tant van marcar la vida de Claude Simon en la seva joventut.

Editorial Empúries

LA GRAN CONSPIRACIÓ CRÒNICA DE L'ASSEMBLEA DE CATALUNYA

Antoni Batista i J. Playà Masel
B.U.E., 50

Un dels episodis més reveladors de la història recent de Catalunya.

COLOMAR
EDITORS

D'AHIR

Mª Àngels Moreno

Col. Tirant, 5

Sèrie de reials basats en fets reals ocorreguts a la Sator.

curial

L'ART I ELS ARTISTES AL PAÍS VALENCIÀ MODERN (1440-1600)

Ximo Company

Biblioteca d'Història

dels Països Catalans, 4.

Un esbós d'història social de l'art, centrat en l'activitat artística del que, a grans trets, podem anomenar època del Renaixement.

EDITORIAL
TRES I QUATRE

UN SILENCI SEC

Ponç Puigdevall. Narratives 314, 32

Premi de Narrativa Andròmina 1991

En la recta final d'aquest segle malaltissament veloç, sorgeixen espurnes de bona literatura com és el cas d'*Un silenci sec*. Aquest conjunt de relats presenta un magnífic certificat mèdic de l'estat de salut de la nostra literatura.

UNIVERSITAT DE
VALENCIA

REVISTA D'HISTÒRIA MEDIEVAL

Núm. 1: Violència i Marginació en la societat Medieval

Núm. 2: Santes, Monges i Felileres
Espiritualitat femenina Medieval

Ordre i figures

Es titula *Orden Especial*. Serà el nou entremès televisiu que Albert Boadella prepara per als espectadors del segon canal de TVE. *Sketchs* de cinc minuts on Boadella repassarà sense pietat diverses "lacs socials". Dissenyadors, i arquitectes -"Els corbs de la cultura contemporània"- o gestors culturals -"aquells que els polítics no saben on posar"- seran esquarterats, difamats i humiliats en unes sessions de càstig que prometen la mala bava habitual d'aquesta companyia teatral que dirigeix aquest dramaturg visceral però calculador. Seguiu, per exemple, les definicions d'unes figures elegides -diguem-ho així- a l'atzar.

Josep M. Flotats: L'únic que tenim en comú és que hem estudiat al mateix centre -el Centre Dramàtic d'Estrasburg- però ell ho va fer abans que jo perquè encara que es conserva molt bé és una mica

més vell que jo. I ell és un polític, jo només estic polititzat.

Jordi Pujol Jr: És ex-alumne meu d'expressió corporal. Pel que ha fet després, sembla que no era gaire bon alumne.

Jordi Solé-Tura: Un home honrat (que ja és molt al món de la política). Però a qualsevol que el facin ministre de cultura, automàticament desapareix del mapa.

Joan Gutiart: No crec que s'assebenti gaire de res. Desaprofita l'ocasió de venir aquí i capitalitzar aquest espectacle que ell també ha pagat.

Raimon Obiols: Segurament, un home excessivament profund per ser un polític. Els polítics han de ser més exhibicionistes.

Luis Yáñez: Un caramel ben embolicat, per menjar i llançar.

Oriol Bohigas: Un arquitecte ficat en cultura. Ja està tot dit.

O.M.

—Però sembla que així es van poder resoldre uns deutes pendents amb La Caixa.

—Aquesta és una història solucionada molt abans del projecte d'espectacle. El que sí que és cert és que quan hi havia problemes amb uns crèdits vaig dir-los que si m'emprenyaven molt els faria un espectacle. I segurament ho hagués fet. Però va ser una pura negociació violenta que va acabar bé. Més que això, va ser una conversa que vaig tenir amb el director general de La Caixa sobre uns compromisos que havia pres i havia incomplet amb l'excusa que jo havia de demanar-li al president Tarradellas que fós ell qui els demanés. És una cosa d'altíssima política, perquè La Caixa i el president Tarradellas en aquell moment tenien problemes.

—Entrem en la dimensió desconeçuda.

—Les coses que m'han pas-

sat donen per a unes memòries però no les escriuré perquè això de les memòries no crec que interessi a ningú. He estat sempre enmig d'uns embolics kàfkiens però impressionants.

—Diuen que porta un clauer de la Guàrdia Civil...

—És una broma fantàstica, perquè a un actor de la companyia, que és hiper-nacionalista, li vaig enganxar un dia al cotxe, quan anava cap al poble, la E d'Espanya amb l'escut de Franco. I és clar, quan va arribar al seu poble, que és d'ERC cap amunt, naturalment va ser una conya fabulosa. Així que ell, un bon dia, em va posar un clauer de la guàrdia civil al cotxe. I vaig dir: doncs, ¡ara el portaré! I ho mantinc com una broma divertida de què tohom es queda absolutament parat, inclosos els guàrdies civils, que no acaben de comprendre la situació.

I ell, com sempre, encantat.

Oriol Malló